DI I. Costaș demască manevrele perfide

Ne privesc strămoșii noștri falnici și curajoși

Apelul ministrului apărării al Republicii Moldova, generalul de divizie I. COSTAȘ, către ofițerii, subofițerii și luptătorii Armatei Naționale, către toți cetățenii republicii

(Sfîrșit.)

...ofițeri și subofițeri, ...cetățeni,

...vremuri grele pen... noastră. Armata a ...implicat în mod gro... treburile interne ale ...nostru stat, trecînd ...separatiștilor și năl... lor. În felul acesta, pe... care planează asupra ...ntei și integrității ...Moldova, a crescut ...al.

...Decretul Președintelui ...Ministerului Apă... ...revin sarcini de impor... ...tală pentru înlăturarea ...mințării de pierdere ...ndenței și suveranită... ...integrității ei teri...

În fața armatei, care se află în curs de formare, în perioada consolidării structurilor sale, sînt puse sarcini de mare importanță. Nu mă îndoiesc de faptul că fiecare soldat, ofițer sau subofițer care a depus jurămînt de credință patriei este gata să-și onorcze în mod onest și curajos datoria. Bineînțeles, există numeroase dificultăți obiective, legate de începutul statornicirii structurilor militare, precum și de situația economică în care se află tînărul nostru stat. Sînt însă probleme care depind numai de noi. De aceea fiecare, la orice post s-ar afla, trebuie să-și îndeplinească cu toată seriozitatea și răspunderea sarcinile care îi stau în față și dispozițiile care i se dau. Trebuie să ținem minte mereu că ne găsim într-o situație neobișnuită.

Din păcate, armata noastră, unitățile și subunitățile ei au moștenit de la armata imperială — aflată timp îndelungat într-o perioadă de descompunere — o serie întreagă de calități negative. Sînt, de exemplu, cazuri cînd ordinea și disciplina — elemente ce constituie baza și forța armatei — nu se respectă așa precum o cer situația și timpul. Trebuie să le punem cît mai repede pe toate în ordine. În armată se cere să fie respectată în mod obligatoriu subordonarea, să se dea dovadă de respect față de cei superiori în grad, de comandanți, să fie îndeplinite necondiționat ordinele, pe care aceștia le dau. În esență, este vorba de un lucru foarte simplu: trebuie să se acționeze potrivit regulamentului militar, potrivit jurămîntului depus.

O problemă aparte o reprezintă cea a rezerviștilor. Nu este acum timpul să relevăm cazurile unor manifestări de care ne-am lovit în ultimele zile. Trebuie, însă, să spunem clar un lucru: toți cei chemați sub arme sînt obligați să se supună legilor Moldovei. Este necesar ca și ei, și familiile lor să înțeleagă acest lucru și să nu i se opună. Acum nu e timpul să dăm dovadă de indulgență, să ne dedăm la sentimente și emoții. Țara este în primejdie! Și noi, cetățenii ei, trebuie să ne ridicăm la apărarea ei. Noi, și nimeni altul!

Pare stranie, pentru a nu spune chiar rușinoasă, următoarea circumstanță. Acum cîțiva ani mulți fii ai Moldovei au fost trimiși la lupte în Afganistan. Și nimeni nu s-a opus. Era clar că mergeau la război. Era clar că unii dintre ei aveau să-și piardă viețile pentru o cauză străină, nu a noastră. Atunci, însă, nu au avut loc manifestări de felul celor de care ne lovim în ultimele zile. Cred că fiecare va putea stabili o deosebire între ceea ce s-a întîmplat atunci și ceea ce are loc acum. Fiecărula trebuie să-i fie clar pentru ce cădeau atunci feciorii Moldovei, și pentru ce cad ei acum.

Avem un stat. Este așa, precum doream să ni-l avem. Și dacă vrem să ne păstrăm țara liberă și unică, sîntem datori s-o apărăm. Repet: noi, și nimeni altul!

Nu există un om treaz la minte și cinstit în statul nostru care să dorească vărsare de sînge. Nu dorește un război nici Parlamentul, nici Președintele, nici Armata. Dar — a cîta oară — se vrea îngenuncherea noastră, transformarea noastră în robi, așa cum s-a întîmplat de mai multe ori în istoria poporului nostru. Noi toți — cetățeni simpli și persoane de răspundere, organe de stat, organizații politice sau nepolitice — trebuie să ne unim împotriva forțelor răului, împotriva celor care doresc să ne răpească Patria, să ne dezmembreze. Este periculos ca în această clipă să ne deplîngem soarta, să ne plîngem cu orice prilej, să propagăm stări de spirit defetiste. Iar refuzurile și sabotajul ar fi pe de-a dreptul criminale.

Trăim vremuri dificile. Privirile și speranțele tuturor oamenilor cinstiți din Moldova, de la mic și pînă la mare, sînt îndreptate spre noi, militarii-apărători. Nu au trecut mici trei luni de cînd s-a adoptat decizia privind crearea și la noi a armatei, dar iată că cei care s-au postat sub steagurile de luptă tricolore, au primit o sarcină dintre cele mai de onoare, dar și dintre cele mai grele: **de a-și apăra Patria, poporul.** Și trebuie să o îndeplinim cu cinste, să facem față pînă la capăt, să restabilim pacea și calmul pe multpătimitul pămînt al Moldovei.

Din trecutul eroic ne privesc buneii și străbunii, domnitorii noștri falnici și curajoși. Ne privește o întreagă civilizație. De aceea trebuie să fim la înălțimea menirii noastre, ca să putem acționa cu hotărîre. Să urmăm, deci, exemplul strămoșilor, al oștenilor lui Ștefan cel Mare și Sfînt, să facem totul ce este necesar pentru apărarea poporului. Să fim demni de luminoasa amintire a strămoșilor noștri, care au putut în acei ani de grea cumpănă să apere onoarea și demnitatea poporului nostru!

...aplicat unor ziariști moscoviți că poliția Moldovei nu a lansat nici o rachetă «Alazan» asupra pozițiilor gardiștilor și deci declarațiile și ultimatumurile ofițerilor armatei a 14-a nu sînt decît insinuări grosolane, rachetele care ar fi explodat pe teritoriul unităților militare fiind lansate de gardiștii înșiși, despre cazurile de maltratare a ofițerilor moldoveni în unitățile C.S.I. cînd aceștia își manifestă dorința de a se înrola în armata națională.

Ministrul apărării, dl I. Costaș, a răspuns la numeroasele întrebări ale ziariștilor, cărora le-au fost demonstrate și mostre de muniții folosite de gardiști și cazaci..

(Cor. «M..S.»).

...n cele ce am văzut, ...m auzit și m-au ...pus pe gînduri

Mărturisește Vadim MALAHOV, referent la consiliul Uniunii Frăției Ortodoxe din Moscova

...tului Copanca «gar-

Petru CĂRARE

Instantanee

CALCATUL IN STRACHINI

Referindu-se la acțiunile criminale ale separatiștilor din Transnistria, TV «Ostankino» le prezintă pe acestea într-o lumină falsă, imperial, antimoldovenească

— Cin'te calcă, Strachino?
— Stația «Ostankino»...

PREINTIMPINARE

Las-să știe
Fiecare:
N-avem plai
Și de vînzare.

CAPCANA

— Iți dau vin, iți dau și hrană,
Haide, intră în capcană.
— Suverană și-n capcană?
Nu mai vreau nici vin, nici hrană.

Precizări în legătură cu aflarea în zona de conflict a observatorilor

Mijloacele mass-media din Chișinău au informat că în cursul zilei de 29 mai, în zona orașului Tighina s-au auzit focuri răzlețe de arme. În legătură cu aceasta s-a solicitat domnului colonel Botezatu Petre, comandantul grupului de observatori militari români, precizări pentru informația opiniei publice în legătură cu situația din perimetrul de supraveghere.

Domnul colonel Botezatu a ținut să sublinieze că cele ce urmează reprezintă punctul de vedere al tuturor comandanților celor patru grupuri de observatori militari din Republica Moldova, România, Rusia și Ucraina, după care a declarat: «În primele 24 de ore de la momentul începerii misiunii lor, la Tighina, activitatea observatorilor militari din cele patru țări s-a desfășurat în condiții normale, s-au respectat înțelegerile și nu s-au constatat cazuri de încălcare a focului.

Acțiunea observatorilor militari s-a desfășurat în condiții foarte bune, existînd o perfectă înțelegere între reprezentanții celor patru țări și respectîndu-se în totalitate prevederile care reglementează activitatea observatorilor militari.

În următoarele 24 de ore, activitățile s-au desfășurat, de asemenea, normal, cu unele excepții. Astfel, în ziua de 29 mai, în localitatea Gisca, în momentul ajungerii observatorilor militari în dreptul magazinului alimentar din localitate, un grup de femei s-a adresat observatorilor, spunîndu-le că în incinta magazinului a intrat un cetățean în uniformă, înarmat, care — sub amenințarea pistolului — a furat banii și băutura, după care a dispărut. Observatorii militari au luat legătură cu poliția și cazul s-a dat spre rezolvare polițiștilor.

La ora 21.05 au început să se execute focuri răzlețe în dreptul podului de peste Nistru, care leagă Tighina de localitatea Parcani, spre Tiraspol.

De la ora 0.05 pînă la ora 0.33 s-au auzit focuri răzlețe de armă în localitățile Varnița, Bicioc și Gura Bicului, trase dinspre partea stîngă a Nistrului spre partea din dreapta. Focurile din aceste zone s-au repetat începînd cu ora 2.30».

Domnul comandant Botezatu Petre a ținut să mai declare că «grupul de observatori militari români își îndeplinește misiunea de onoare încredințată, respectînd documentele elaborate de miniștrii de externe din cele patru țări».

(Rompres — Moldova-pres».

Cursa forțată la Tiraspol

Din cele ce am văzut, am auzit și m-au pus pe gînduri

Mărturisește Vadim MALAHOV, referent la consiliul Uniunii Frăției Ortodoxe din Moscova

(Continuare. Începutul în nr. 72 din 30.05.92)

RĂZBOIUL ȘI BISERICA

O problemă aparte pe care a aflat-o în timpul călătoriei sale în Moldova este: războiul și Biserica. Cu o deosebită dragoste și respect țin să menționez mulțumirile arhiepiscopului Vladimir al Chișinăului și întregii Moldove, episcopului Vichentie al Tighinei, arhimandritului Dormidont, stareț al mănăstirii Noul Neamț din Chițcani, tuturor clericilor eparhiei chișinăuiene a Bisericii Ortodoxe Ruse (BOR) care m-au înconjurat cu ajutor și susținere. Ierarhii, reprezentanții preoțimii m-au informat în amănunt despre evenimentele din arealul eparhiei, despre modul cum aceste evenimente își reflectă asupra Bisericii. Prea multe din cele văzute și auzite mi-au trezit neliniște.

În ciuda numeroaselor apeluri ale înaltelor fețe bisericești din Moldova la încetarea focului, la dragostea de aproape și respectarea normelor moralității creștinești, vărsările de sînge continuă. Vlădica Vladimir consideră că una din cauzele principale ale tărăgănării conflictului o constituie redarea prea unilaterală a evenimentelor în mijloacele de informare în masă din Rusia; opinia publică rusă, în special cea ortodoxă, nu cunoaște aproape nimic despre ceea ce se întîmplă în Transnistria.

O altă situație, care trezește îngrijorare și paralizează în mare parte eforturile conciliatoare ale Bisericii, este atitudinea răuvoitoare, în stilul tradițiilor clasice din epoca ateismului oficial», a conducerii și demnitarilor din RMN față de Ortodoxie. Reamintim: prigonirea bolșevică a fost încetată în partea dreaptă a Nistrului abia în 1940, în virtutea cărui fapt viața bisericească, tradițiile ortodoxe, religiozitatea populației s-au menținut la un grad destul de înalt pînă în zilele noastre. În Moldova independentă, este creat un climat prielnic pentru activitatea structurilor Bisericii Ortodoxe Ruse. Un ultim activism religios am constatat și la Chișinău, și în zilele din preajma frontului, cînd sute de oameni veneau la strane, sfidînd pericolul împușcăturilor. În servicille divine se respectă cu strictețe bilingvismul — limba română (moldovenească) și limba slavă bisericească se aplică în mod egal.

De altă natură este viața Bisericii pe malul sting. Mătura metalică a «ateismului militant» trecuse pe aici încă în anii 20—30. Ca urmare — pe teritoriul Transnistriei au rămas parohii numărate, populația, în special cea orășenească, este în fond indiferentă din punct de vedere religios, spiritual. Încercarea mea de a găsi în Tiraspol unica parohie a BOR păstrată aici a fost zadarnică — oamenii nu știau precis unde se află, ca să mă îndrumeze. Poziția cercurilor oficiale din RMN nu contribuie la renașterea religioasă. După spusele feților bisericești și ale unor mireni, organele puterii locale nu prea doresc să restituie Bisericii locașurile care i-au aparținut cîndva (o asemenea situație de tărăgănare se observă de cîteva luni în Bender), în multe locuri stau temple neterminate sau nerestaurate.

În condiții extrem de anevoioase se vede nevoit a-și face serviciul episcopul Vichentie al Tighinei. Vlădica de două ori a avut a se face «vinovat» în fața adepților RMN. Mai întîi cazaci sosiți la Bender au cerut să le sfințească «crugul», ceva mai tîrziu, deja după declanșarea acțiunilor de luptă, vlădica a fost chemat la funeraliile zgomotoase ale «gardiștilor» căzuți. În ambele cazuri cei ce l-au chemat, în loc să se roage cu smerenie prindeau a-l povățuit pe arhiereu — ce ar trebui să facă și după care canoane să petreacă slujba. Nedumerirea firească a episcopului Vichentie în legătură cu atitudinea atît de indecentă față de legile și tradițiile bisericești a fost imediat calificată drept «simpatie pro-română». În ziarele transnistrene s-a declanșat o campanie de atacuri clevetitoare la adresa episcopului și preoților BOR.

O prigonire deosebit de înverșunată a fost dezlănțuită împotriva mănăstirii Noul Neamț din Chițcani. Locatarii (călugării, poslușnicii, seminariștii) au fost declarați drept «voluntari travestiți», în beciurile mănăstirii erau căutate depozite de muniții, iar după ce în luna martie în apropierea mănăstirii a avut loc o încăierare, învinuirile la adresa comunității s-au transformat într-o adevărată teroare. În preajma satului Copanca «gardiștii» au oprit un automobil, în care se aflau un poslușnic al mănăstirii și un seminarist. Fiind snopiți în bătaie, ei au fost siliți să șadă în genunchi timp de două ore sub țevi de pistoale-automat, iar mai apoi duși la statul major al gărzii republicane din Tiraspol. Intervenind la timp, arhimandritul Dormidont i-a salvat de moarte.

Deși ziarele transnistrene au dat publicității dezmințirile adresate de episcopul Vichentie privind calomniile nerușinate, totuși presiunea psihologică asupra reprezentanților Ortodoxiei continuă — starețul mănăstirii de la Chițcani mai primește scrisori de la «patrioții Transnistriei», pline de injurături de mahala.

La cele spuse trebuie să mai adaug, că povara războiului apasă toate parohiile eparhiei chișinăuiene situate în apropierea zonei de luptă. În timpul tirurilor trase asupra satelor de pe malul drept al Nistrului «gardiștii» nu au remușcări că rachetele și minele lor explodează alături de templele creștine. Putem spune că cea mai anevoioasă slujbă i-a revenit părintelui Vasile, parohul bisericii din satul Holercani. Templul se înalță tocmai pe malul rezervorului de apă de la Dubăsari, alături de trecătoarea spre capul-de-pod de la Cocieri. Nu o singură dată rachetele «Alazan» au căzut la 50—100 metri de biserică, dar, din fericire, ea n-a suferit. Adepții RMN însă nu-l lasă în pace pe părintele Vasile și pe enoriașii săi. Autoritățile dubăsărene amenință prin telefon (legătura între cele două maluri există), încearcă să zădărnicească serviciile divine.

Consider necesar să-mi expun ferma convingere: un creștin ortodox nu poate rămîne indiferent față de evenimentele care privesc nemijlocit și Biserica. S-au dus vremurile cînd ne puteam limita la apeluri abstracte și palide întru curmarea violenței, fără ca să pătrundem sensul, caracterul conflictelor. În seara zilei de 7 mai arhiepiscopul Vladimir insista la telefon că a lansa apeluri și declarații, care îndeamnă la iubirea de pace, dar nu dezvăluie rădăcinile confruntării și nu spun pe nume cine e vinovat de întîlnirea vărsărilor de sînge — înseamnă a nu spune în genere nimic.

(Va urma).

Tăcerea e trădare

În cadrul mitingului de la Teatrul Muzical «Șt. Neaga» a fost auzită adresarea către cetățenii de limbă rusă, cărora li s-a sugerat să-și întrebați: «De ce tăceți? Oare nu vă înfricoșează vărsările de sînge, jertfele? Vă este sufletul împăcat? Atunci cînd pămîntul, ce v-a primit ospitalier, v-a asigurat viața cu de toate, este călcat și stîrvit de cizma murdară a separatismului și a armatei criminale voi continuați să tăceți. Deci îi susțineți. Dumeriți-vă! Dați dovadă de omenie și rațiune».

I. IVANOV.